

סיכומי הדף היומי

ת"ר ושגנתם שיהיו דברי תורה **מחודדים** בפ"ך (קידושין ל')

לעילוי נשמת אימי מורתי מרת שיינדל חיה חוה גאסט ע"ה בת הר"ר משה רוזנבאום זצ"ל נלב"ע יום רביעי כ"ט טבת תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

מערכת: 073-249-0403 | sikumhadaf@bezeqint.net

לשמיעת הסיכומים: 0799-379-634

נא להתפלל לרפואת פינחס בן פייגא מרים

לעילוי נשמת אבי מורי הר"ר צבי בן ר' אברהם גאסט ז"ל נלב"ע י"ט תשרי תשס"ד לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת אחי הר"ר משה בן ר' צבי גאסט ז"ל נלב"ע ל"ג בעומר תשס"ז לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה.

שבת קודש פרשת קרח - כ"ו סיון תשע"ז

דף ל"ב ע"א

זה בא בחביתו וזה בא בקורתו נשברה חביתו בקורתו פטור שלשניהם רשות להלך" ואף בעל החבית סייע בשבירתה, בעל קורה ראשון ובעל חבית אחרון ומיהר בעל החבית ללכת ונשברה חבית בקורה בעל הקורה פטור, עמד בעל הקורה בעל הקורה חייב אמר לבעל החבית עמוד פטור, בעל החבית ראשון ובעל הקורה אחרון ומיהר בעל הקורה ללכת ונשברה החבית בעל הקורה חייב, עמד בעל החבית פטור בעל הקורה, ואם אמר לבעל הקורה עמוד חייב, והוא הדין בזה בא בנרו וזה בפשתנו.

המזיק אשתו בתה"מ חייב אע"פ דעביד ברשות כיון דהוא עשה מעשה היזק הוה ליה לעיוני, [ואינו דומה לזה בא בחביתו וזה בא בקורתו דבעל החבית פטור משום דבעל הקורה סייע בהיזק], ואע"פ דבנואף ונואפת כתוב 'ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם' היינו לענין חיוב חטאת ומלקות דרחמנא אחשביה ההנאה כמעשה.

שתי פרות ברשות הרבים אחת רבוצה ואחת מהלכת בעטה מהלכת ברבוצה, לריש לקיש פטור דכל המשנה ובא אחר ושינה פטור, [ואין לסייע לדבריו ממתניתין דקתני דהיה בעל החבית ראשון ועמד ונשברה חבית בקורה דפטור דבמתניתין בעל הקורה הלך כדרכו אבל מהלכת שבעטה ברבוצה שינתה את דרכה, ואין לה רשות אלא לדרוך עליה ולא לבעוט].

שתי פרות בר"ה בעטה רבוצה במהלכת חייב, ואם הוזקתה בה פטור, [ואע"פ דמבואר במתניתין דאם עמד בעל קורה והוזק בו בעל החבית בעל הקורה חייב דמתניתין מיירי שהיו ראשי הקורה לרוחב הדרך הלכך אפילו ממילא חייב שאין דרך לבעל החבית לנטות, אבל הוזקה מהלכת ברבוצה פטור דהיה לו

סיכומי התוספות

- א. אבל אם א' רץ או שלא היה לו רשות לילך שם הוא חייב אע"פ שהשני סייע בשבירתה.
- ב. דווקא אם נושא הקורה כשלדא אבל כשלדא היה כשלדא לא היה לבעל החבית לילך מאחוריו, וכן בסיפא.

DO YOU WANT TO BE

יוצא מצות תלמוד תורה

SUMMARIZE

YOUR DAF HAYOMI

IN ABOUT 5 MINUTE

(English)

'ושגנתם' שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין ל')

FROM THE BEGINNING OF

בבא קמא

בארץ ישראל: IN HEBREW OR ENGLISH

0799379634

בחו"ל: IN ENGLISH במערכת קול הלשון

בארה"ב: IN ENGLISH 718-9066400 בשיעורי

דף היומי # 10

באנגליה: IN ENGLISH 7189066400 בשעורי

דף היומי # 43

האם אתה רוצה לצאת מצות תלמוד תורה

תסכם את הדף במשך 5 דקות

חדש!!! גם באנגלית!

לשמיעה בארץ הקודש

גם בלשון הקודש וגם באנגלית: 0799379634

בחו"ל באנגלית: במערכת קול הלשון

בארה"ב באנגלית: 718-9066400 # 10

שניים שהיו מהלכין ברשות הרבים או רצים והוזקו זה בזה פטורים^ג, אחד רץ ואחד מהלך הרץ חייב דשינה ובערב שבת בין השמשות פטור מפני שרץ ברשות.

ר' חנינא אמר ערב שבת בין השמשות 'בואו ונצא לקראת כלה מלכתא' כאדם המקבל פני מלך וי"א 'לקראת שבת כלה מלכתא', רבי ינאי מתעטף ועמד ואמר 'בואי כלה בואי כלה'.

דף ל"ב ע"ב

המבקע עצים ברשות הרבים והזיק ברשות היחיד חייב אע"פ דלא שכיחי רבים, וכן מרשותו לרשות הרבים אע"פ שבקע ברשותו, וכן מרשותו לרשות של אחרים אע"פ שבקע ברשותו והזיק במקום דלא שכיחי רבים.

הנכנס לחנותו של נגר שלא ברשות ונתזה בקעת וטפחה על פניו ומת פטור מגלות, ללישנא קמא דרבא פטור גם מד' דברים דלא פשע, אבל חייב בנזק דאדם מועד לעולם^ד לרב פפא ורב זביד בדעת רבא חייב בד' דברים דפשע כיון שראה אותו דנכנס היה לו לעיין.

הנכנס לחנותו של נגר ברשות ונתזה בקעת וטפחה על פניו לכו"ע חייב בד' דברים^ה ללישנא קמא פטור מגלות לרבי יוסי בר חנינא לפי שאין דומה ליער דהוא רשות שניהם מה שאין כן כאן דהוא רשות חבירו, לרבא בדעת רבי יוסי בר חנינא אין גלות דיי לו משום דהוא שוגג קרוב למזיד^ו, וללישנא בתרא דרבא חייב בגלות כיון שנכנס ברשות.

שליח בית דין שהוסיף רצועה אחת יותר על מה שאמדהו ב"ד למי שחייב מלקות הרי זה גולה על ידו, וללישנא קמא דרבא דשוגג קרוב למזיד אינו גולה דווקא טעה הדיין במנינא והשליח היכה על פי הדיין.

הזורק את האבן לרשות הרבים והרג הרי זה גולה, וללישנא קמא דרבא דשוגג קרוב למזיד אינו גולה מיירי בסותר את כותלו ביום לאשפה העשויה להפנות בלילה דלא הוה מזיד מ"מ גם אונס לא הוה דלפעמים יש מפנים שם ביום.

הנכנס ניצוצות וטפחה לחנותו של נפח ונתזה על פניו ומת אם הוא תלמידו של אותו נפח והיה רבו מסרב בו לצאת פטור מגלות דסבור דיצא כיון דיש לתלמיד אימת רבו.

יום ראשון פרשת חקת - כ"ז סיון תשע"ז

'ונפל הברזל מן העץ ומצא את רעהו' דמי שיצאתה אבן מתחת ידו והוציא הלה את ראשו וקיבלה פטור מגלות, ונחלקו ב' לשונות דרבא אם מהאי טעמא פטור גם מד' דברים או דפשע שזרק אבן במקום שבני אדם מצויים^א.

פועלים שבאו לתבוע שכרן מבעל הבית ונגחן שורו של בעה"ב או נשכן כלבו של בעה"ב, אם הבעל הבית שכיח בשוק פטור דלא היו להם להיכנס, אם הוא שכיח בבית חייב, ואם הוא שכיח ולא שכיח ובאו לפתחו וקראו לו ואמר 'כן' לת"ק פטור דכוונתו היה עמדו שם, לאחרים חייב דכוונתו היה שיכנסו.

שני אנשים או שני שזורין או אדם ושור שחבלו זה בזה, שמין מה שהזיקו של זה יותר משל זה ומשלם את המותר, ואם שניהן תמין משלמין במותר חצי נזק, אחד תם ואחד מועד מועד בתם משלם במותר נזק שלם תם במועד משלם במותר חצי נזק [ובכה"ג אין התם הוחלט או הושם לגמרי להניזק אלא המותר].

תם שהזיק את האדם, לחכמים משלם חצי נזק דכתיב 'או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו' דהיינו כמשפט שור בשור, לר"ע משלם נזק שלם דמה דכתיב כמשפט הזה יעשה לו היינו כמשפט האחרון שדיבר בו הכתוב היינו מועד ולא כמשפט שדיבר לפני פסוק זה דהוא תם, ואף על פי כן משלם מגופו דכתיב 'יעשה לו' היינו מגופו.

שור שהזיק את האדם משלם רק נזק ולא ד' דברים, לחכמים דכתיב כמשפט הזה, ולר"ע [דדרש הזה דתם שחבל באדם משלם נזק שלם] דכתיב 'ואיש כי יתן מום בעמיתו' ולא שור בעמיתו.

'ומכרו את השור החי וחצו את כספו' לרבי ישמעאל מדובר לב"ד דהם ישומו שורו של המזיק ויתן המזיק להניזק דמי שיווי שור שלו כשיעור חצי נזקו דשור הניזק, דהמזיק הוא בעל חוב להניזק, ואם אינו משלם מעות גובה הניזק שורו של המזיק דהתורה שעבדו לו, לר"ע מדובר לניזק ומזיק דהוחלט שורו של המזיק כשיעור חצי הנזק להניזק והם שותפים בהשור.

דף ל"ג ע"ב

הקדיש הניזק שורו של המזיק, לרבי ישמעאל אינו קדוש ולר"ע קדוש^ב, הקדישו מזיק קודם העמדה בדין לרבי ישמעאל קדוש ולר"ע לאו קדוש ממש ונותן דבר מועט בפדיונו גזירה שמא יאמרו הקדש

סיכומי התוספות

ג. דווקא בלי כוונה.

ד. אם ראהו נכנס.

ה. אם ראהו נכנס או אפילו לא ראהו רק ביקש ליכנס לפי שעה.

ו. אבל אם יש לו רשות ליכנס מפני שהוא שלו חייב גלות דדוקאבנד"ד דנתן לו רשות ליכנס וידע שיכנס עכשיו בשעה שזרק.

ז. משא"כ זרק כלי וסלק אחר כרים מתחתיו דלא הו"ל לאסוקי אדעתיה.

ח. למ"ד למפרע גובה אם גבה ניזק בסוף לתי' ראשון הוי קדוש לתי' שני לא, גם לר"ע אם נמצאו עדים זוממים שלא נגח ביום א' אלא בע"ש חייבים לשלם דכל זמן שלא נתחייבו בב"ד לאו בר תשלומים הוא דפ"ג קנסא אע"ג דקם ברשותו משעה שהזיק.

גמור יוצא לחולין בלא פדיון, מכרו המזיק או נתנו במתנה לר"ע לא עשה כלום ולרבי ישמעאל אם אין מעות למזיק חוזר הניזק וגובהו מהלוקח דמשועבד לו, ואע"פ דלוח שמכר מטלטלין אין ב"ד גובין לו מהם היינו משום דאין לו קול אבל שור שנגח יש קול שקורין לו נגחן, ואם חרש בו הלוקח אינו נותן דמי החרישה לניזק, שחטו המזיק גובה מבשרו, קדמו בעלי חוב והגביהו לא עשו ולא כלום אפילו אם החוב היה קודם ההזיק דהשור יותר משועבד להניזק דגובה מגופו מאשר הוא משועבד להבעלי חוב.

מזיק ששחט שורו קודם העמדה בדין, לרבי ישמעאל אינו צריך לשלם לניזק פחת השחיטה דהמזיק שעבודו של חבירו פטור, ואפילו השורף שטרותיו של חבירו, ואפילו חפר בורות שיחין ומערות בשדה המשועבדת פטור.

מועד שהזיק בין שעמד בדין בין שלא עמד בדין מכרו המזיק, הקדישו, שחטו, ונתנו במתנה מה שעשה עשוי, קדמו בעלי חוב והגביהו בין חב עד שלא הזיק בין הזיק עד שלא חב מה שעשה עשוי כיון דמועד אינו משתלם מגופו אלא מעליה.

יום שני פרשת חקת - כ"ח סיון תשע"ו

דף ל"ד ע"א

שור שוה מאתים שנגח שור שוה מאתים וחבל בו חמשים זוז ושבח ועמד שור הניזק על ד' מאות זוז, המזיק עדיין חייב לשלם כ"ח זוז, ואינו יכול לומר לא הפסדתך שהרי נשבח דהניזק אומר לו אי לא אזיקתן הוי שבח ח' מאות זוז, כחש מחמת מכה נותן לו חצי נזק של כל הכחש ומשלם כשעת העמדה בדין דהוי כאילו קרן המזיק עדיין קבור בתוך שור הניזק וממשיך להזיקו.

שור המזיק שנשבח, לרבי עקיבא דשותפים הם הניזק נוטל השבח כשיעור חלקו שיש לו בשור המזיק, ואם פיטמו המזיק אין הניזק נוטל בהשבח, כחש נוטל הניזק כשעת העמדה בדין כיון שגם חלקו הוכחש.

דף ל"ד ע"ב

שור שוה מאתים נגח שור שוה מאתים, והנבילה היה שוה חמשים זוז משלם ע"ה דשמין הנבילה כמה פחותין דמיה משעה שהיה חי ונותן לו חציה, אם נפחת הנבילה משעת מיתה ובשעת העמדה בדין אינו שוה כלום הפסיד הניזק, אם הנבילה הושבח לרבי מאיר השבח שייך להניזק, ולרבי יהודה המזיק נוטל חלק חצי השבח של הנבילה ומנכה משיעור ההזיק.

יש חייב על מעשה שורו ופטור על מעשה עצמו, כגון הדליק גדיש או חבל באביו בשבת דפטור לשלם משום קם ליה בדרבה מיניה.

יש חייב על מעשה עצמו ופטור על מעשה שורו, כגון שבייש דשור שבייש פטור דכתיב 'איש בעמיתו' וממעטין ולא שור בעמיתו.

יום שלישי פרשת חקת - כ"ט סיון תשע"ו

דף ל"ה ע"א

העושה מלאכה בשבת דרך קלקול פטור, לפי תנא דברייתא רבי אבהו חובל ומבעיר חייב גם דרך קלקול מדאיצטריך קרא להתיר מילה בשבת אף דחובל ומדאסר קרא שריפת בת כהן אף דמבעיר, לשיטת רבי יוחנן אף חובל ומבעיר דרך קלקול פטור, מיהו חובל וצריך דם לכלבו נקרא תיקון אצל כלבו, וכן מבעיר וצריך לאפרו.^ט

מה דתנן יש חייב על מעשה שורו ופטור על מעשה עצמו כגון הדליק גדיש בשבת דמשמע דבאופן דזה חייב זה פטור, לשיטת תניא דרבי אבהו דחייב על מבעיר בשבת גם דרך קלקול היינו דומיא דשורו דלא צריך לאפרו, ולשיטת רבי יוחנן מיירי דצריך לאפרו [וכל זמן שאין ידוע שהיה צריך לאפרו דאין חייב מיתה חייב לשלם] וכן בשור שהיה צריך האפר כדי להתגלגל בה להרגיע את עצמה מנשיכה שעלתה לו בגבו, או דמיירי במבעיר הגדיש ואין צריך לאפרו וכגון בשוגג לענין חיוב מיתה ואף על פי כן פטור מתשלומים משום דהוקשו שוגג למזיד לפוטרו מחיוב ממון שעושה עם עבירה שחייב עליה מיתה במזיד.

מה דתנן דיש חייב על מעשה עצמו ולא על מעשה שורו וכגון שבייש דמשמע דבאופן דזה חייב זה פטור אע"פ דאין חיוב בושח אלא במתכוין לבייש והשור לא התכוין לבייש, דמיירי במתכוין להזיק דבאופן זה אדם חייב בבושח אע"פ שלא נתכוון לבייש.

דף ל"ה ע"ב

שור שהיה רודף אחר שור אחר והוזק זה אומר שורך הזיק וזה אומר בסלע לקה, לחכמים המוציא מחבירו עליו הראיה, לסומכוס אם הניזק שהוא התובע ברי והמזיק שהוא הנתבע שמא כיון שהורע כחו של הנתבע הוי ממון המוטל בספק וחולקין, ואם הנתבע ברי לשיטת רבי חייא בר אבא גם באופן זה לסומכוס חולקין אף על פי שהנתבע ברי שאינו חייב כיון דיש ספק לבית דין אם אומר אמת, לרב פפא גם לסומכוס המוציא מחבירו עליו הראיה.^ט

סיכומי התוספות

ט. לרשב"ם רבי אבהו כר"ש דמקלקל בחבורה חייב ורבי יוחנן כרבי יהודה דמקלקל בחבורה פטור, לתוס' לכו"ע כר"ש ורבי יוחנן ס"ל דגם לר"ש בעינן תיקון קצת, מקלקל פטור משום דבעינן מלאכת מחשבת ומקלקל דחבלה ומבעיר דגמרינן ממילה ושריפת בת כהן לרבי יוחנן יש בהן תיקון קצת ולרבי אבהו אין בהן תיקון כלל דתיקון מצוה לא חשיב תיקון.

י. סומכוס מודה כשכל הספק בא על ידיהן דאין חולקין.

שני שוורים של שניים שהיו רודפים אחר שור של אדם שלישי זה אומר שורך הזיק וזה אומר שורך הזיק שניהם פטורים, אם שני השוורים של אדם אחד והיו שניהם תמים שגובה מגופו אחד גדול ואחד קטן או אחד תם ואחד מועד אם המזיק והניזק ברי או דהניזק ברי והמזיק שמא פטור וכדין דטענו חטים והודה לו בשעורין דפטור מלשלם שעורין דמחל לו התובע מדלא תבע, ואם הניזק שמא והמזיק ברי לחכמים המוציא מחבירו עליו הראיה [ולסומכוס תלוי בפלוגתת רבי חייא בר אבא ורב פפא כנ"ל].

היו הנזיקין והמזיקין שנים, ניזק אומר גדול הזיק את הגדול וקטן את הקטן או מועד את הגדול ותם את הקטן ומזיק אומר קטן את הגדול וגדול את הקטן או תם את הגדול ומועד את הקטן המוציא מחבירו עליו הראיה, ואם לא הביא ראיה וניזק ומזיק ברי פטור דהוי כדין דטענו חטין והודה בשעורין, ואם תפס כמו שאמר מזיק מהני.

יום רביעי פרשת חקת - ל' סיון תשע"ו

דף ל"ז ע"א

היו שני שוורים של אדם אחד רודפין אחר שור של אדם אחר, אם שניהם קיימים גובה ממה נפשך מאחד מהם, אם נאבד אחד מהם אם שניהם מועדים חייב לשלם גם מן עליית נכסיו, אם הם תמים לרבי ישמעאל דבעל חוב הוא לא איבד זכותו, ולרבי עקיבא דשותפים הם איבד זכותו.

פרק שור שנגח ד' וה'

שור שנגח ד' וה' שוורים זה אחר זה [באופן שלא נעשה מועד שראה שור שנגח ראה שור ולא נגח ראה ב' או ג' שוורים ולא נגח דלא נעשה מועדין גם לסירוגין] לשיטת רבי ישמעאל דאין להניזק שותפות בשור המזיק אלא דינו כבעל חוב לגבות מגוף שור המזיק ניזק הראשון גובה כל שיעור ניזקו ואם יש מותר בשור המזיק גובה ממנו ניזק השני ואם יש מותר יחזיר לשלישי, לשיטת רבי עקיבא דהנזיקין הראשונים שותפין בשור המזיק ושמירתו מוטל עליהן ופשעו בשמירתה ישלם להאחרון שבהם^{יא}, ואם יש מותר יחזיר לכל אחד מהם כפי חלק השותפות שיש להם בהשור^{יב}.

דף ל"ז ע"ב

שור שנגח ותפסו הניזק, נעשה שומר שכר ואין שמירתו אלא עליו, ואם חזר ונגח הפסיד ניזק הראשון זכותו בהשור וחייב לשלמו לניזק השני, אבל הבעלים לא הפסיד זכותו, וכן שני ושלישי שתפסו נעשה התופס שומר ואין שמירתו אלא עליו, ואם נזקו של האחרון פחות מזה שלפניו יחזיר המותר לזה שלפניו^{יג}.

המכה חבירו כנגד אזנו וי"א דתקע באזנו לרבי יהודה בשם רבי יוסי הגלילי נותן לו מנה לת"ק נותן לו סלע מדינה שהוא שמינית שבסלע צור שהוא חצי דינר דכל כסף בתורה הוא כסף צורי וכל כסף דדבריהם הוא כסף מדינה.

תובע שאמר על חור שחייבים לו שיהא לעניים אם גבאי הצדקה היה שם זכו בו העניים דינו כיד העניים הוא, ושוב אין הניזק יכול להתחרט ולומר שרוצה הממון לעצמו^{יד}.

יתומים אינם צריכים פרוזבול דבית דין חייבים להפוך בזכותן ושטרות שלהן כמסורים לבית דין^{טו}.

יום חמישי פרשת חקת - א' תמוז תשע"ו

דף ל"ז ע"א

שור שהוא מועד למינו, לרב זביד הוי מועד לכל המינים אפילו מועד לקטנים הוי מועד לגדולים^{טז}, אבל אם ידוע שמועד רק למינו כגון שהעבירו לפניו מין אחר ולא נגחן אינו מועד אלא למינו, לרב פפא מועד למינו אינו מועד לאינו מינו אבל נגח שור חמור וגמל נעשה מועד לכל, לקטנים אינו מועד לגדולים.

מועד לאדם, לרב פפא לסומכוס הוי מועד לבהמה ולחכמים לא הוי מועד לבהמה, לרב זביד גם לחכמים הוי מועד לבהמה, אך אם חזר מבהמות כגון שעמד אצל בהמות ג' פעמים ולא נגחן לסומכוס לא הוי חזרה כיון דהוא עדיין מועד לאדם קל וחומר שהוא מועד לבהמות לחכמים הוי חזרה.

מועד לשבתות ולא לימי החול, לרבי יהודה בשבתות משלם נזק שלם ובימות החול משלם חצי נזק^{טז}, העבירו לפניו שוורים בג' שבתות ולא נגח חזר לתמותו.

ראה שור ונגח שור ולא נגח ג' פעמים, נעשה מועד לסירוגין לשוורים^{יז} ראה שור נגח חמור לא נגח סוס נגח

סיכומי התוספות

יא. באופן שיש בידו להביא עדים לאלתר ולזכות בו.
יב. ומוטל עליהם לשמור כגון שיש בידם להביא עדים לאלתר ולזכות בהשור, ואם אין בידם להביא עדים ראשון ראשון נשכר.
יג. לרש"י בין לרבי ישמעאל בין לר"ע, ולתוס' לר"ע אין השמירה מוטל על התופס אלא כפי חלקו דעל כל אחד מוטל לשמור חלקו, לפעמים אין לרביעי כלום ושלישי יש לו כגון דנזקי ד' וה' שוים.
יד. רב יוסף זכה לעניים ע"י קנין מעמד שלשתן אבל משום אמירה לצדקה כמסירה להדיוט לא זכו דלא בא לעולם, ואם היה אומר לכשיביא לידי אתנהו לצדקה היה חייב מטעם נדר.
טו. לתוס' גם מלוה ע"פ דחובות שלהן כמסורים לבית דין דהוא גדר דפרוזבול אבל ב"ד צריכים להקנות להן הקרקע.
טז. תוס' מספק"ל לר"ז אם מועד לבהמה הוי מועד לאדם.
יז. לרש"י מועד לשבתות לפי שהוא בטל ממלאכה לתוס' בשם ירושלמי לפי שאינו מכירם דלבושים בגדים חשובים.
יח. גם לרב זביד אם ראה שאר בהמות ולא נגחן.

גמל לא נגח פרד נגח ערוד לא נגח נעשה מועד לסירוגין לכל [לשמואל דבסמוך עד דנגח נגיחה רביעית].

דף ל"ז ע"ב

שור שור ושור וחמור וגמל, חמור גמל שור ושור ושור, שבת שבת אחד בשבת שני בשבת, ה' בשבת ערב שבת שבת ושבת תיקו.

נגח ט"ו בחודש זה ט"ז בחודש זה י"ז בחודש זה, לרב הוי מועד לשמואל עד דנגח נגיחה רביעית י"ח לחודש זה^ט.

שמע קול שופר ונגח קול שופר ונגח נעשה מועד לשופרות ולא אמרינן דנבעת מקול השופר.

שור של הקדש שנגח של הדיוט פטור דכתיב רעהו ושל הדיוט שנגח של הקדש לחכמים פטור ממיעוט דרעהו, לרבי שמעון בן מנסיא הדיוט בהקדש משלם נזק שלם דרעהו להחמיר בא כלומר דאם אינו רעהו תם אינו משלם חצי נזק אלא נזק שלם במועד, אבל הקדש בהדיוט פטור דאינו בכלל פרשת מועד דלא שייך והועד בבעליו.

יום שישי פרשת חקת - ב' תמוז תשע"ו

דף ל"ח ע"א

שור של ישראל שנגח שור של עכו"ם פטור, ושל עכו"ם שנגח של ישראל גם תם משלם נזק שלם, או כיון שראה שלא קיימו ז' מצות בני נח התיר ממונן לישראל^י, או כשסיבב והחזיר התורה על כל האומות ולא קבלוה התיר ממונן לישראל.

'עמד וימודד ארץ ראה ויתר גוים', לר' אבהו כיון שלא קיימו ז' מצות התיר ממונן לישראל, לר' מתנה עמד והגלה אותם מאדמתם, לרב יוסף התיר להם ז' מצוות שאפילו אם מקיימין אותן אין מקבלין עליהן שכן כמצווה ועושה אלא כאינו מצווה ועושה דגדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה.

אפילו נכרי ועוסק בתורה הוא ככהן גדול ומקבל שכר כמי שאינו מצווה ועושה^{יא}.

עולא לא רצה לנחם רב שמואל בר יהודה כשמתה בתו עם בני בבל מפני שאומרים מה אפשר לעשות דמשמע הא אם אפשר לעשות היה עושה נגד רצון ה', והלך בעצמו ואמר דהקב"ה מנע משה מלצור מלחמה על מואב אף על פי שהם התחילו בקלקול ושכרו את בלעם משום רות ונעמה שיצאו מהם, ואילו בתו של רבי אם ראויה לזרע כשר על אחת

כמה וכמה שהייתה חיה.

דף ל"ח ע"ב

אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה אפילו שכר שיחה נאה, דבכירה קרא בנה מואב דהוא לשון פריצות אמר הקב"ה למשה דמותר להשתעבד בהן ואילו צעירה דקרא בנה בן עמי אמר הקב"ה דלא ישתעבד בהן.

לעולם יקדים אדם לדבר מצוה, שבשביל לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה קדמתה ד' דורות לישראל עובד ישי דוד שלמה ואילו צעירה עד רחבעם.

שור של ישראל שנגח שור של כותי פטור, אף על פי דגירי אמת הן קנסום שלא יטמעו בבנותיהן, ושל כותי שנגח לשל ישראל לתנא קמא תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם, לר"מ גם תם משלם נזק שלם אע"פ דגירי אמת דקנסו אותם יותר מתנא קמא.

כל הכתמים הבאים מרקם, לת"ק טהורים דרובם נכרים ודמיהן טהורין ורבנן גזרו על דמם ולא על כתמיהן, לרבי יהודה טמאים דרובם גרים אלא שטועין ונוהגין בחוקות הגוי.

הבא על הכותית יש לה קנס, ולא קנסו אותם שישראל הבא עליהן יהא פטור כדי שלא יטמעו בהם כמו שקנסו הכותים לענין תשלומי נגיחת שור שהישראל פטור, כדי שלא יהא חוטא נשכר, ולא תקנו שיתן הקנס לעניים משום דהוי ממון שאין לו תובעים דכל עני שיתבע לו יאמר שיתנו לעני אחר^{יב}.

שבת קודש פרשת חקת - ג' תמוז תשע"ו

דף ל"ט

שור של פקח שנגח שור של חרש שוטה וקטן חייב, של חרש שוטה וקטן או שהלכו בעליו למדינת הים שנגח של פקח לחכמים מעמידין להן אפוטרופוס לתם ומעידין בפניהם לגבות מגופו, לסומכוס אין מעמידין^{יג}.

הוחזקו שור של חרש שוטה וקטן נגחנים מעמידין להן אפוטרופוס ומעידין בפניהן לקיים והועד בבעליו, ונחלקו אם גובין מעליית האפוטרופוסין או מעליית יתומים, ואע"פ דסובר רבי יוחנן דאין גובין מנכסי יתומים אלא אם רבית אוכלת בהן משום דאם נגבה מעליית אפוטרופוסין ימנעו מלהיות אפוטרופוסין^{יד}, וחוזרין וגובין מן היתומים כשהם גדולים.

העמידו אפוטרופוס לשור של חרש שוטה וקטן שהוחזק בנגיחות ונתפקח החרש ונשתפה השוטה

סיכומי התוספות

יט. ג' פעמים ט"ו בחודש לכו"ע הוי מועד דיום ט"ו גורם, וכן יום בשבוע, אבל היום ואחר כ' יום ואחר כ' יום לכו"ע לא הוחזק כיון דסוף כ' גורם.

כ. דווקא בנגח שור שלנו לשלם, כ"ה לגירסת מהרש"א.

כא. ילפינן ליה ממ"ש אשר יעשה אותם האדם לרש"י דלא כר"ש דקברי עכו"ם אינו מטמא דאתם קרויין אדם ולא עכו"ם לר"ת לכו"ע עכו"ם בכלל האדם ולא בכלל אדם.

כב. הבא על הנתינה יש לה קנס לרש"י דוד גזר עליהן לר"ת מדאורייתא אסורין בקהל.

כג. לרש"י דאין נזקקין לנכסי יתומים קטנים, לתוס' דחס רחמנא על התם.

כד. לר"ח אפוטרופין אפילו פשעו אינם משלמים כדמוכח מהכא, לר"י שאני הכא דאין האפוטרופוס לטובת היתומים אלא לטובת העולם.

והגדיל הקטן לר"מ חזר לתמותו דסובר דמועד שיצא מרשות זה לרשות אחר משנה העדתו, לרבי יוסי הרי הוא בחזקתו.

מועד דיי בשמירה פחותה, ולשיטת רבי יהודה דצד תם במקומה עומדת צד תם בעי שמירה מעולה, ואם שמרו שמירה פחותה חייב חצי נזק מגופו, ולמ"ד מעמידין אפוטרופוס לנכסי קטנים גובין חצי נזק מגופו ואם לא שמרו כלל גובה החצי העדאה מן העליה, ולמ"ד אין מעמידין אפוטרופוס לקטנים גובין רק חצי נזק מעליה, ולרבי אליעזר בן יעקב גם תם דיי בשמירה פחותה וכל ששמרו שמירה פחותה בין תם בין מועד פטור.

יום ראשון פרשת בלק - ד' תמוז תשע"ו

דף מ' ע"א

אפוטרופוסין משלמין נזק שלם מעליה, ואם השור הרג אדם אינם משלמין כופר דהוא כפרה ויתומים אינם בני כפרה.

אם כופר יושת עליו ונתן פדיון נפשו לחכמים דמי נזק, דילפינן מכאשר יושת הנאמר בדמי ולדות דהיינו דמי מזיק, לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה דמי מזיק דכתיב 'פדיון נפשו'.

איבעיא, שור של שתי שותפים שהרג אדם כיון דכל אחד צריך כפרה אם כל אחד משלם חצי כופר דכתיב 'כופר' והיינו כופר אחד ולא שניים^כ, או כל אחד נותן כופר שלם דכתיב כופר והיינו כופר שלם^כ.

איבעיא אם ממשכנין למי שחייב כופר אם דומה לחייבי חטאות ואשמות דאין צריך למשכן אותן כיון דרוצה בכפרה, או כיון דצריך ליתנו למשפחת הניזק ולא לגבוה ממשכנין אותן כדרך שמשכנין לחייבי ערכין.

דף מ' ע"ב

שאלו בחזקת תם ונמצא מועד, השואל פטור משום דאומר דלא קיבל עליו שמירת אריה, ואפילו ידע שהוא נגחן אך לא ידע דנגח ג' פעמים משום דאומר אילו היה תם היה מודה במודה בקנס ופטור, או היה מבריחו לאגם כיון דתם אין משתלם אלא מגופו, אבל אם ידע שהוא נגחן ותפסו בית דין חייב חצי נזק, והמשאיל חייב חצי נזק כיון שלא הודיע להשואל דהוא תם אין המשאיל יכול לומר להשואל אתה פשעת במה שהנחת לבית דין לתפוס השור ואילו החזרת לי השור הייתי מבריחו לאגם^כ משום דכמו שהשואל חייב להחזיר השור להמשאיל כך הוא משועבד להניזק מכח שעבודא דרבי נתן.

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן מן הבקר להוציא הרובע ונרבע, מן הבקר להוציא את הנעבד, מן הצאן להוציא את שייחדו לעבודה זרה, ומן הצאן להוציא נגח אדם והרגו, שור האצטדין שהרג אדם באונס אינו חייב מיתה, לשמואל פסול לקרבן דנעבד בו עבירה, לרב כשר דאונס הוא וכן תניא בברייתא.

בהמה שהרג אדם בלי כוונה כגון שרבעה והרגה או דרס על תינוק בחצר הניזק, לאביי משלם כופר אבל אם גרמה שיהרגו בית דין את האשה על פי עדים אינו משלם כופר, לרבי אין משלמין כופר כשהרג אדם בלי כוונה [ועי' לקמן דף מ"א שיטת רבי אליעזר].

יום שני פרשת בלק - ה' תמוז תשע"ו

דף מ"א ע"א

שור שהרג אדם בין גדול בין קטן בין אם השור תם בין מועד חייב מיתה.

מה דתנן **דשור מועד שהרג ג' בני אדם הורגין אותו** אף על גב דהורגין אותו כשהמית אדם ראשון, לרבה שברח אחר ג' בני אדם וברחו מפניו ואמדו שאם לא ברחו היה הורגן, רב אשי דוחה דעל ידי אומדנא לא נעשה מועד אלא שסיכן ב' בני אדם ולא מתו עד שנגח השלישי, לרב זביד שהמית ג' בהמות ומועד לבהמה הוי מועד לאדם והגמרא דוחה דמועד לבהמה לא הוי מועד לאדם, לרב שימי שהרג ג' עכו"ם והגמרא דוחה דמועד לעכו"ם לא הוי מועד לישראל, לר"ל שהרג ג' טרפה הגמרא דוחה דמועד דטרפה לא הוי מועד לשלם, לרב פפא שהרג וברח ב' פעמים, לרב אחא בן רב איקא שהעידו על ב' נגיחות והוזמו והעידו כת שלישית והוזמו המזימין ולמ"ד ליעודי גברא שאמרו עדות הראשונים שהרג בפני הבעלים, לרבינא דב' כתות הראשונות לא הכירו איזה שור משווריו נגח.

'סקל יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי' לא יאכל את בשרו מיותר שהרי בלאו הכי אסור לאכול הבשר דסקלו והוא נבילה, אלא שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה.

שור הנסקל אסור בהנאה דכל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו ונאסר באכילה מכח פסוק זה נאסר גם בהנאה, כדמוכח ממה שהתיר הכתוב הנאה בנבילה משמע דאם לא התירו הכתוב הייתה אסורה בהנאה מכח לא תאכל דסקל יסקל השור.

דף מ"א ע"ב

שמעון העמסוני או נחמיה העמסוני היה דורש כל

סיכומי התוספות

כה. אבל שניים שהוציאו ככר לר"ה כ"א חייב חטאת.

כו. משום דהוא כפרה משא"כ לענין תשלומים.

כז. ר"ל דמתוך כך היה הניזק מתפשר עמי.

מקום שנאמר 'את' שהוא לרבות עד שהגיע לאת ה' אלוקיך תירא ואמר כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך קבלתי שכר על הפרישה עד שבא ר"ע ולימד את ה' אלוקיך תירא לרבות תלמידי חכמים.

שור תם שהרג את האדם פטור מחצי כופר, לרבי אלעזר משום דכתיב 'ובעל השור נקי' והיינו דבתם נקי מדמי חצי כופר, לרבי עקיבא אין צריך פסוק כיון דתם אינו משתלם אלא מגופו וגופו נסקל.

בעלים או עד אחד שאמרו שהשור הרג אדם או נתכוון להרוג בהמה והרג אדם, להרוג נכרי והרג ישראל, להרוג נפלים והרג בן קיימא אין ממיתין השור אך הבעלים משלם כופר [ועי' לקמן דף מ"ג דעת רבה ורבי יוחנן].^{כז}

יום שלישי פרשת בלק - ו' תמוז תשע"ז

דף מ"ב ע"א

שור שנגח האשה ויצאו ילדיה פטור מדמי ולדות, לר"ע דכתיב 'כי ינצו אנשים' ולא שוורים, לרבי יוסי הגלילי דכתיב 'בעל השור נקי' נקי מדמי ולדות, ולא למד ממיעוט דאנשים לרב עולא בריה דרב אידי דמאנשים ממעט רק שוורים דומיא דאנשים דהיינו מועדים ולמד מבעל השור נקי דגם תמים פטור, לרבה ס"ד למעוטי מועדים וק"ו תמים וקמ"ל בעל השור נקי דרק תמים פטורים, לאביי ורבא ס"ד פטורים כשיש אסון באשה אבל שוורים חייב גם כשיש אסון קמ"ל בעל השור נקי דפטור, לרב אדא בר אבהה ס"ד דאנשים חייבים רק כשנתכוונו לאחרים והיה אסון באשה אבל שוורים חייבים גם כשנתכוונו לאשה קמ"ל בעל השור נקי.

דף מ"ב ע"ב

בעל השור נקי לשיטת ר"ע היינו דתם אינו משלם שלושים של עבד, אע"פ דבין כך אי אפשר לגבות שהרי אין תם משתלם אלא מגופו והשור בסקילה, לרב שמואל ב"ר יצחק באופן שקדם בעליו ושחטו, לרבי יוסי בר חנינא דס"ד דגובה מעליה כיון דסובר ר"ע דתם שחבל אדם חייב נזק שלם, לרבא דס"ד בגובה מעליה דתשלום שלושים של עבד חמור דגם אם העבד שוה סלע משלם שלושים.

יום רביעי פרשת בלק - ז' תמוז תשע"ז

דף מ"ג ע"א

'זהמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת', מקיש אשה לאיש מה איש נזקיו ליורשיו אף אשה

דמי הכופר ליורשיה, דאין הבעל יורש את אשתו בחוב הראוי לבא אחר מיתתה וחיוב כופר חל אחר מיתתה.

בכור נוטל פי שניים במלוה, לרבי גם ברבית דשבח ששבחו הנכסים אחר מיתת אביהם ממילא הוא ואינו בכלל ראוי, לשיטת חכמים אינו נוטל ברבית דהוי ראוי, לרבה היינו דגבו מעות דלאו הני מעות הניח אביהן אבל גבו קרקע נוטל פי שניים ברבית דהוי כמוחזק כיון דהיה משועבד לאביהם, לרב נחמן גבו קרקע אין לו פי שניים ברבית דלא הניח להן אביהם קרקע אבל גבו מעות יש לו פי שניים שהרי הלווה להלוה מעות ונטלו מעות ממנו בחזרה.

הכה את האשה, נותן נזק וצער לאשה אפילו יש לה בעל, מתה האשה בעלה יורשה ולשיטת חכמים אין בעלה יורש כראוי לרבה אם גבה מעות^{כח} לרב נחמן אם גבה קרקע^{כט}, אם גירשה אחר החבלה נותנו ליורשיה, הייתה משוחררת מעוברת משוחרר או גיורת מעוברת מגר ומתו פטור דאין לה יורשין.

הכה אשה הרה ויצאו ילדיה, דמי ולדות לבעל אפילו בא עליה בזנות^ל, מת הבעל נותנים אותה ליורשיו ולא לה, הייתה האיש והאשה גרים או משוחררים ומתו שניהם המזיק פטור, אבל אם הייתה מעוברת בעודה שפחה דמי הולדות שייכים לאדוניה.

שור שהמית עבד שלא בכוונה, לריש לקיש פטור בעל השור משתלומי שלושים של עבד דכתיב 'כסף שלושים שקלים יתן לאדונו והשור יסקל' בזמן שהשור בסקילה הבעלים משלמים שלושים שקלים, לרבי יוחנן בעל השור חייב דכתיב 'אם עבד' אם לרבות שלא בכוונה.

שור שהמית בן חורין בלי כוונה, לרבה פטור מכופר דכתיב 'השור יסקל וכו' אם כופר יושת עליו' בזמן שהשור בסקילה בעלים משלמים כופר ושור שהמית בלי כוונה אינו בסקילה, ולכן אם הודה מעצמו ששורו הרג כיון דאין סוקלין השור על פי עצמו פטור מכופר, לרבי יוחנן חייב כופר דכתיב 'אם כופר' אם לרבות שלא בכוונה, וכן סובר רבי אליעזר [ועי' ג"כ דף מ"ד. שיטת תנאים ואמוראים בזה].

שור שהמית ופטור מסקילה כגון בלי כוונה או שהודה בעל שור על פי עצמו דלרבה פטור מכופר מכל מקום חייב דמיו ליתומים^מ, המית עבד בלי כוונה על פי עדים חייב דמים.

אשו שהרג אדם בלי כוונה איבעיא ליה לרבא אם חייב דמים בשורו שהרג בלי כוונה או שאני שור דחייב כופר עם כוונה.

סיכומי התוספות

כח. לרש"י אין נהרג ע"פ בעלים משום דמודה בקנס פטור לתוס' אינו קנס אלא דאדם קרוב אצל ממונו. כט. לרבה אליבא דנפשיה דשעבודא לאו דאורייתא אפילו גבה קרקע. ל. לתוס' גם אם גבה מעות דדוקא לענין מלוה נחשב מעות שהלוה כמוחזק, לר"י גם בנד"ד שדרך לפרוע במעות. לא. בירושלמי בעי בבא על אמו או אחותו דאינו ראוי לקרות בעל. לב. למ"ד כופר דמי ניזק נפק"מ אם מחל הדמים דאכתי חייב כופר או מת המזיק דפטור מכופר.

דף מ"ד ע"א

'או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו' שהשור חייב סקילה, ולולא הפסוק לא ילפינו מאדם באדם דלא שנא אם הרג אדם גדול או קטן דשאני אדם דחייב ד' דברים בהזיק אדם.

או בן יגח או בת יגח כתוב ב' פעמים יגח, דבין אם מועד נגח קטן או תם השור בסקילה, ולולא הפסוק לא ילפינו מנגח אדם גדול דלא שנא מועד שנגח או תם שנגח דשאני גדול שחייב במצוות.

שור שהיה מתחכך בכותל ונפל על האדם, נתכוון להרוג בהמה והרג אדם, לכנעני והרג ישראל, לנפלים והרג בן קיימא פטור מסקילה, דכתיב 'השור יסקל וגם בעליו יומת' כמיתת הבעלים כך מיתת השור עד דמכוין.

שור שהרג שלא בכוונה, לרב פטור גם מכופר לשמואל חייב ותניא כשיטת שמואל [עי' ג"כ לעיל דף מ"ג פלוגתת רבה ורבי יוחנן] ודווקא במועד דאילו תם לא משלם כופר, ובנתכך בכותל להנאתו מיירי דהוי מועד להתחכך ולהפיל כתלים על בני אדם והפעם מוכח דנתכוין להנאתה דאחר שנפל נתחכך בה, וגם מיירי דגלגלה הכותל עליו דאם לא כן הוי צרורות דאין חיוב כופר אלא בהיזק דגופו.

דף מ"ד ע"ב

שור שהזיק שור שלא בכוונה ולא הרגו, לרבי יהודה חייב בתשלומים כשם שחייב תשלומי כופר, לרבי שמעון פטור כשם שפטור ממיתה כשהרג אדם בלא כוונה דילפינו חיוב דשור מחיוב דשור ולא מחיוב כופר דהוא חיוב וכפרת בעלים.

'זארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת' לר"ש אינו רוצח עד שיתכוין לו אבל נתכוין להרוג את זה והרג את זה פטור, לרבנן נתכוון להרוג את זה והרג את זה חייב, והפסוק ממעט בזורק אבן לתוך י' בני אדם אפילו אחד מהן כנעני ותשע ישראלים פטור ממיתה כיון דהכנעני קבוע ביניהן כל קבוע כמחצה על מחצה דמי וספק נפשות להקל.

בהמה שנתכוין להרוג אדם זה והרג אדם אחר לר"ש פטור ממיתה כיון דבעליו שהרג כהאי גוונא פטור ממיתה וכתוב 'השור יסקל וגם בעליו יומת' כמיתת הבעלים כך מיתת השור, ולחכמים דבעליו חייב מיתה כהאי גוונא גם השור חייב מיתה.

שור כתוב ז' פעמים בפרשה דשור שנגח אדם, לת"ק^י לחייב שור של אשה אף על גב דכתיב בעל השור, שור היתומים שאין להם אפוטרופוס, שור היתומים שיש להם אפוטרופוס, שור המדבר, הקדש, וגר שמת שאין לו יורשין, לרבי יהודה שור המדבר והקדש וגר שמת פטורין ממיתה מפני שאין להן בעלים, אפילו

נגח ואחר כך הקדיש או הפקיר פטור שנאמר 'והועד בבעליו וכו' והמית וכו' השור יסקל' עד שתהא מיתה והעמדה בדין וגמר דין שוין באחד.

יום שישי פרשת בלק - ט' תמוז תשע"ו

דף מ"ה ע"א

שור שהוא יוצא ליסקל והקדישו בעליו אינו מוקדש, מכרו אינו מכור, שחטו בשרו אסור, עד שלא נגמר דינו הקדשו מוקדש מכרו מכור שחטו בשרו מותר.

גזל חמץ ועבר עליו הפסח והחזירו אומר לו הרי שלך לפניך ויצא ידי חובתו.

שור שהרג אדם ברשות השומר והחזירו לבית בעליו לפני שנגמר דינו מוחזר, אחר שנגמר דינו לת"ק אינו מוחזר דבזה שהתפיס השור ביד ב"ד שידונו השור הרי זה כהזיק בידיים כיון דאין גומרים דינו של שור אלא בפני הבעלים וכמו שנאמר השור יסקל וגם בעליו יומת כמיתת הבעלים כך השור, לרבי יעקב הרי זה מוחזר דאין זה היזק בידם דגומרים דינו של שור שלא בפני הבעלים, ואע"פ דאין גומרים דינו של אדם שלא בפניו היינו משום דאדם בר טענה מה שאין כן שור דלאו בר טענה הוא.

מסר השור לשומר חנם, שואל, שומר שכר ושוכר, נכנסו תחת הבעלים והם חייבים מועד נזק שלם תם חצי נזק, הרגו אדם תמין נהרגין ופטורין מן כופר מועדין נהרגין ומשלמין כופר, וחייבין להחזיר שור לבעליו.

דף מ"ה ע"ב

קשרו בעליו במוסרה ונעל בפניו כראוי דהוי שמירה פחותה, לר"מ חייב בין בתם בין במועד דשניהם צריכים שמירה מעולה, לרבי יהודה תם חייב שמירה מעולה ומועד חייב שמירה פחותה, לרבי אליעזר מועד אפילו שמרו שמירה מעולה חייב, לרבי אליעזר בן יעקב בין תם בין מועד דיי בשמירה פחותה.

לרבי יהודה דתם צריך שמירה מעולה ומועד דיי בשמירה מועטת, לשיטת רב אדא בר אהבה כיון דצד תמה במקומה עומדת גם מועד אם שמרו שמירה פחותה משלם חצי נזק.

מסר שורו לשומר חנם וקיבל עליו שמירת נזקיו והכיר בו שהוא נגחן, אם הזיק חייב, אם הוזק פטור, כיון דידע שהוא נגחן מסתמא קיבל עליו שמירה שלא יזיק ולא קיבל עליו שמירה שלא יוזק שהרי אין שור מתיצב כנגדו מפחדו.

מועד לקרן ימין אינו מועד לקרן שמאל ולימין משלם נזק שלם ולשמאל משלם חצי נזק, ולשיטת רב אדא בר אהבה אם שמרו שמירה פחותה חייב גם בצד ימין חצי נזק, ולשיטת רב פטור.